

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Vystymosi komitetas

2012/0130(NLE)

10.10.2012

NUOMONĖ

Vystymosi komiteto

pateikta Žuvininkystės komitetui

dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Danijos Vyriausybės bei Grenlandijos Vietinės Vyriausybės žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo projekto
(11119/2012 – C7-0299/2012– 2012/0130(NLE))

Nuomonės referentė: Gesine Meissner

PA_Leg_Consent

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Grenlandija yra viena iš 26 užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT), kuriai taikoma SESV IV dalis. Šalyje gyvena apie 57 000 gyventojų, o jos bendrosios nacionalinės pajamos 2006 m. sudarė 29 286 EUR vienam gyventojui, tačiau pastaraisiais metais smarkiai nepadidėjo. Grenlandija labai priklausoma nuo Danijos skiriamos metinės bendrosios dotacijos, kuri sudaro maždaug 32 proc. BVP.

Vidaus žuvininkystės sektoriaus indėlis į ekonomiką didžiausias – 13 proc. tiesiogiai sukuriama bendrosios pridėtinės vertės ir 17 proc. užimtumo (įskaitant perdirbimą ir kitą susijusią veiklą). Žuvininkystės sektoriaus eksportas sudaro 88 proc. realaus eksporto, kuris beveik visas nukreiptas į ES. Kadangi Grenlandija yra UŠT, ji yra visateisė ES žuvininkystės produktų rinkos dalyvė.

ES santykiai su Grenlandija sudėtingi ir daugialypiai. Jie reglamentuojami žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimu (ŽSPS), sudarytu vadovaujantis bendros žuvininkystės politikos (BŽP) nuostatomis, ES ir Grenlandijos 2007–2013 m. partnerystės susitarimu (pagal kurį Grenlandijos švietimo sistemai buvo suteikta didelė finansinė parama) ir Užjūrio asociacijos sprendimu, kuriuo nustatytos prekybos tarp ES ir UŠT sąlygos. Iki šiol šios ES politikos sritys buvo pakankamai suderintos. Tačiau visos šios politikos sritys turi būti persvarstytos, nes artimiausiu metu jos neišvengiamai turės būti atnaujintos, taip pat reikės užtikrinti, kad naujasis ES ir Grenlandijos ŽSPS protokolas ir toliau derėtų su naujais principais.

Dabartinis ES ir Grenlandijos ŽSPS taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d. (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 753/2007). Pirmasis protokolas įsigaliojo tą pačią dieną šešerių metų laikotarpiui (2007 m. sausio 1 d.–2012 m. gruodžio 31 d.). Protokole numatytos atlantinių menkių, paprastųjų jūrinių ešerių, juodųjų paltusų, atlantinių paltusų, krevečių, paprastųjų stintenų ir snieginių krabų žvejybos galimybės.

Dabartinis ŽSPS protokolas baigs galioti 2012 m. gruodžio 31 d. Naujasis protokolas bus taikomas trejų metų laikotarpį nuo dienos, kai Taryba priims sprendimą dėl protokolo pasirašymo ir laikino taikymo. Naujajame protokole iš esmės paliktos ankstesnės protokolo sąlygos, siek tiek pakeičiant žvejybos galimybes ir įtraukiant galiojimo sustabdymo sąlygą, kuri būtų taikoma tuo atveju, jei būtų pažeistos pagrindinės žmogaus teisės ar demokratijos principai.

Naujajame protokole numatytas toks ES finansinis įnašas:

- a) 15 104 203 EUR dydžio metinė suma už galimybę žvejoti Grenlandijos išskirtinėje ekonominėje zonoje (IEZ).
- b) 2 743 041 EUR dydžio metinė speciali suma, skirta Grenlandijos žuvininkystės sektoriaus politikai remti ir įgyvendinti, siekiant užtikrinti tęstinę atsakingą žvejybą, kuri būtų vykdoma vadovaujantis tikslais, nustatytais jungtiniame komitete sudarytame tarpusavio susitarime.

Už galimybę žvejoti Grenlandijos IEZ skiriama suma bus didesnė, nei numatyta baigiančiame

galioti protokole, greičiausiai dėl išaugusios žuvų rūšių, kurioms taikomas susitarimas, rinkos kainos. Tačiau Grenlandijos žuvininkystės sektoriaus politikai skirtas nominalusis įnašas sumažės 16 proc.

ŽSPS buvo ir išlieka itin svarbi priemonė abiem šalims. Juo buvo veiksmingai sudarytos žvejybos galimybės, kurios atitiko tam tikrų ES žvejybos laivyno segmentų interesus ir buvo jiems naudingos. Tačiau šios galimybės ne visada buvo veiksmingai užtikrintos – keletą kartų nebuvo pakankamai žuvininkystės išteklių.

Remiantis baigiančio galioti protokolo *ex post* vertinimu, ŽSPS suteikė ES grynąją pridėtinę vertę, kurios sąnaudų ir naudos santykis – 1,3 (t. y. už kiekvieną investuotą eurą gaunama 1,30 EUR grąža. Vadovaujantis šiuo susitarimu sukurta maždaug 330 darbo vietų jūroje visą darbo dieną, o tai reiškia, kad iš viso maždaug 500 darbo vietų ES sukurta žvejybos Grenlandijoje pagal ŽSPS tikslais.

Grenlandijai ŽSPS buvo naudinga priemonė, kuria naudodamasi ji galėjo gauti pajamas iš kelių žuvininkystės išteklių, kurių kitaip nebūtų galėjusi eksploatuoti. Pagal ŽSPS skirti finansiniai įnašai sudarė vidutiniškai 15,8 mln. EUR per metus. 2010 m. šios pajamos sudarė 70 proc. iš Grenlandijos žuvininkystės sektoriaus gaunamų biudžeto pajamų ir 1,3 proc. valstybės biudžeto.

Remiantis *ex post* vertinimu, maždaug pusė su ŽSPS susijusių finansinių įnašų buvo išleista žuvininkystės srities moksliniams tyrimams, kuriais siekta padidinti Grenlandijos žuvininkystės sektoriaus tvarumą. Tačiau jame neaptartas pakrantės žvejybos struktūrinio koregavimo klausimas ir ne visuomet aišku, kad biudžeto parama buvo panaudota investicijoms, o ne einamosioms išlaidoms. *Ex post* vertinimo išvadose taip pat teigiama, kad taikant ŽSPS nebuvo veiksmingai užtikrinta, kad Grenlandija gautų didelę papildomą ekonominę naudą (kaip antai bendrųjų įmonių steigimas, darbo vietų laivuose kūrimas arba iškrovimas perdirbimo tikslais).

Galiausiai *ex post* vertinimo išvadose išreiškiamas susirūpinimas dėl trijų iš dešimties ŽSPS protokole, kuris baigs galioti, nurodytų žvejybos galimybių tvarumo.

Ex post vertinimo išvadose laikomasi nuomonės, kad apskritai ŽSPS yra suderintas su ES vystymosi, prekybos veikla ir politikos sritimis ir kad visa tai teikia įvairiapusės naudos Grenlandijos vyriausybei. Išskyrus nepakankamą trijų pagrindinių išteklių tvarumą, jis visapusiškai suderintas su BŽP.

Apskritai atlikus *ex post* vertinimą daroma išvada, kad ŽSPS davė didžiulę abipusę naudą šalims, ir todėl rekomenduojama atnaujinti protokolą. Tokios pat nuomonės laikosi ir nuomonės referentė ir rekomenduoja pritarti atnaujintam protokolui abiejų šalių labui. Pratęsus protokolą tik trejų metų laikotarpiui, vėliau jį bus galima koreguoti siekiant užtikrinti, kad jis būtų visapusiškai suderintas su UŠT asociacijos sprendimu ir Grenlandijos partnerystės susitarimu, kuriuos ketinama atnaujinti 2013 m. Tai taip pat sudarys galimybę rengiant naują ŽSPS su Grenlandija ir jo protokolą atsižvelgti į naujas pagal pertvarkytą BŽP numatytas priemones.

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Žuvininkystės komitetą siūlyti Parlamentui pritarti.

Vystymosi komitetas mano, kad Komisija, įgyvendindama šį susitarimą, turėtų tinkamai atsižvelgti į šiuos punktus:

- a) derėtų skatinti tvarią žvejybą, ypač atlantinių menkių, juodųjų paltusų Rytų Grenlandijoje ir jūrinių ešerių;
- b) reikėtų parengti, nusiųsti Parlamentui bei Tarybai ir viešai paskelbti metines ataskaitas dėl susitarimo, ir ypač daugiametės sektoriaus programos, nurodytos protokolo 3 straipsnio 2 dalyje, įgyvendinimo, siekiant skatinti skaidrumą ir užtikrinti, kad biudžetas, skirtas žuvininkystės sektoriaus politikai remti, būtų naudojamas kuo veiksmingiau, taip pat užtikrinti politikos suderinamumą vystymosi labui;
- c) reikėtų imtis praktinių veiksmų siekiant padidinti ES laivų, užsukančių į Grenlandijos uostus, skaičių ir taip padidinti vietos užimtumo ir verslo galimybes.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	9.10.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 21 - : 0 0 : 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Edvard Kožušník, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia